

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Ідея створення першого тематичного збірника наукових праць «Взаємовпливи мистецтва та мистецтвознавства», присвяченого незмінно актуальній проблемі взаємозв'язків мистецтва та його науково-критичних рефлексій, виглядає цілком своєчасною та закономірною саме у просторі Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України. Адже діяльність цієї унікальної, за концепцією, наукової установи передбачає два основні вектори спрямування науково-творчих зусиль: суто теоретичні розвідки й, так би мовити, «польові» дослідження сучасної контемпорарної арт-практики — в координатах міжнародних виставок, театральних та кінофестивалів, концертів, музичних форумів, в архітектурних «декораціях» урбаністичних пейзажів, емоційно насичених просторах ленд-арту тощо. Відтак, системне дослідження сучасного мистецького процесу доповнюється вивченням художньої практики в різних сферах мистецтва. Йдеться не тільки про традиційні мистецтва: образотворче (живопис, графіка), театр, кіно, музику та новітні креативні розширення (дизайн, урбаністика, декоративно-ужиткове мистецтво), а також про такі трансгресії мистецтва, як акціонізм, геппенінг, перформанс, інсталяції тощо.

Перше число тематичного збірника наукових праць «Взаємовпливи мистецтва та мистецтвознавства» є спробою спільного осмислення заявленої проблеми — це своєрідна інтелектуальна «толока», ініційована науковими співробітниками Інституту, може розглядатися як колективна монографія, на сторінках якої актуальні мистецькі практики піддаються теоретичному осмисленню у міждисциплінарному дискурсі, у розлогодному полі сучасної художньої культури.

Різнобічне вивчення питання відбувається на перетині поглядів таких різних представників мистецької спільноти, як продуценти наукової думки (мистецтвознавчої, філософської, культурологічної), та мистці — художники, музиканти, архітектори, галеристи, куратори тощо.

Тексти представників різних сфер сучасної гуманітаристики утворюють поліфонію. У своїх дослідницьких розвідках знавці театру, музики, кіно, живопису, графіки, архітектури вільно оперують матеріалами історії, теорії та практики мистецтв,

свідомо уникаючи занурення у схоластику неконструктивних дискусій довкола «вічної» проблеми пріоритетів: «митець чи критик?», осередя якої перегукується з принципово нерозв'язним питанням «курка чи яйце?». Натомість автори у своїх статтях, поглиблено вивчаючи важливі аспекти актуального арт-процесу, його ретроспекції та перспективи, фактично продукують «додаткові вартості», тим самим переконливо доводячи самодостатність «*знавчого*» дослідження і необхідність існування цеху *наукової рефлексії* (насамперед для визначення орієнтирів наявного та стимулювання подальшого розвитку арт-процесу, а також для повноцінного існування мистецьких творів, введення їх в культурний обіг та соціо-історичний контекст).

Ірина ЗУБАВІНА
член-кореспондент НАМ України,
доктор мистецтвознавства